

یادداشت

تدبیر، حلقه مفقوده واکنش اقتصادی به افزایش قیمت ارز

عبدالرضا احمدی‌خمینی
کارشناس اقتصادی

● رمزگشایی از جعبه‌سیاه افزایش نرخ ارز در اقتصاد ایران کاری است که برای کارشناسان این حوزه و شاید عامه مردم به یک سریال تکراری تبدیل شده و معمولا سوزه اصلی آن بیان تأثیراتش بر صنایع ارزبر و تراز تجاری در بین کارشناسان و کاهش قدرت خرید و گرانی کالا در بین عوام مردم است. این سوزه تحت هرشرایطی یک متهم همیشگی دارد و آن سیاست‌های دولت است، این‌بار هم به‌دلیل کاهش قیمت نفت، دولت به این متهم است که سیاست فروش ارز در بازار آزاد را به‌عنوان یک منبع درآمد، جایگزین کاهش در جهت فروش نفت کرده است. بدیهی است که دولت باتوجه بر شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی دلایل بسیاری برای نفي این مساله خواهد داشت که یکی از آنها زبانی است که عدم‌ثبات اقتصادی و نامنی در بازارهای داخلی به تصمیم‌گیری‌های کلان و اهداف دولت می‌زند.

با رد این دلایل که شبیه یک سناریو غیرحرفه‌ای برای ضربه‌زدن به فعالیت‌های موثر دولت و پیشبرد اهداف آن است باید به بررسی همه‌جانبه دلایل مستقیم و غیرمستقیم افزایش قیمت ارز پرداخت و این پیام را به‌صورت وارونه‌بر به جامعه منتقل کرد که واکنش احساسی و بدون تدبیر به هیجانات بازار ارز، پیامدی جز به‌تأخیرافتادن تحقق اهداف توسعه‌ای و ثبات بازارهای مالی به‌دنبال نخواهد داشت. در واقع با رد این موضوع که افزایش قیمت ارز خصوصا دلار باعث کاهش قدرت خرید در همه حوزه‌های اقتصادی مردم می‌شود باید به این اصل اشاره کنیم که اگر مثلا در آمریکا ارزش دلار نسبت به یورو کاهش یابد، مردم آمریکا داد سر نمی‌دهند که ارزش پول ملی کاهش یافت و قدرت خرید مردم پایین آمد، بلکه با ارایه اطلاعات شفاف و تنظیم بازار شرایط موجود را برطرف می‌کنند. افزایش قیمت ارز در بازار ایران نیز با توجه به سیاسی‌بازی‌های دولت‌های مرتجع عربی، گذشت حدود یک‌ماه از مذاکرات سوم‌آذر و عدم‌لمس محسوس نتایج آن در کشور و کاهش شدید قیمت نفت امری طبیعی است. این موضوع زمانی دلایل قانع کننده‌تری خواهد داشت که اوضاع داخلی و تأثیر تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و سیاسی دولت طی چندماه گذشته را موشکافانه بررسی کنیم. اجرای سیاست‌های خروج از رکود تورمی، کاهش نرخ سود بانکی، رشد اقتصادی چهاردرصدی، افزایش قیمت برخی کالاهای اساسی و خروج نقدینگی از بازار سرمایه و گردش آن در دیگر بخش‌های تولید و صنایع، همه اتفاقات مثبتی هستند که خوشبختانه و شاید برای اولین‌بار سبب افزایش قیمت ارز در بازار کشور شده و می‌توان گفت تلاطم دلار خبر از حرکت قطار سیاست‌های صحیح اقتصادی دولت داده و پس از طی زمانی کوتاه که قطعا تأثیر چندانی بر تولیدات صنعتی و رفتار فعالان اقتصادی نخواهد داشت به آرامش می‌رسد.

پیش‌بینی برگشت قیمت ارز به ثبات (قیمت قبل از تلاطم‌های یادشده به‌دلیل قابل‌قبول):

۱- ثبات سیاست‌های خارجی دولت؛

۲- مدیریت اقتصادی مطلوب کارشناسان و متخصصان بازار ارز؛

۳- دوربودن دیگر سیاستمداران دولت‌یازدهم از مقاصد اقتصادی ناشی از سیاست‌های بی‌محابای دولت‌نهم و دهم که منجر به پدیدآمدن غده‌هایی سرطانی همچون موضوعات سه‌هزارمیلیاردتومان و موارد مشابه است.

خبر

توزیع درآمد فروش اوراق مشارکت به ۱۱۰۳ کیلومتر آزادراه

● علی نورزاده، معاون وزیر راه‌وشهرسازی آزادراه‌های تهران – شمال، تهران – رودهن، رشت – قزوین، تبریز- بازرگان، پل‌زال – اندیمشک – اهواز، حرم تا حرم از قم تا مشهد و تهران – کرج را پروژه‌های دارای اولویت در ساخت آزادراه‌های کشور دانست که درمجموع هزار۰۳۰ کیلومتر طول دارند و تلاش می‌شود با استفاده از درآمد حاصل از فروش اوراق مشارکت، عملیات اجرایی ساخت آنها تسریع شود.مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه ادامه داد: دوهزار۰۳۰۰ کیلومتر آزادراه نیز در دست مطالعه است که پس از اتمام مطالعات و فراهم‌شدن تمهیدات لازم ساخت آنها آغاز خواهد شد. نورزاده نحوه اعتبار مورد نیاز برای احداث آزادراه‌ها را فارغ از بودجه عمومی از منابعی چون فروش اوراق مشارکت، فاینانس، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و... اعلام کرد.لازم به ذکر است اوراق مشارکت طرح احداث و بهسازی زیربناهای حمل‌ونقل کشور به ارزش ۵۰۰میلیاردتومان از روز دوشنبه هشتم‌دی سال‌جاری به‌مدت سه‌روز کاری در شعب منتخب بانک تجارت سراسر کشور به فروش می‌رسد. سود علی‌الحساب سالانه این اوراق ۲۲درصد، چهارساله و قابل انتقال به‌غیر است.

اقتصاد

مشاور اقتصادی رییس جمهور در همایش سیاست‌های پولی وچالش‌های بانکداری و تولید:

کاهش دستوری نرخ سود بانکی، فساد مالی را افزایش می‌دهد

اکبر خمینی‌نار

مسعود ناری

ولی‌الله سیف

پجی کل اسحاقی

سید کامل تقوی‌نژاد

و گفت: راه‌حلهایی مانند بازپرداخت بدهی دولت به بانک‌ها، ایجاد بازار بدهی و ایجاد بازار متشکل برای سود بین‌بانکی، برخورد قاطع بانک‌مرکزی با بانک‌ها و موسسات فاقدمجوز، تقسب بدهی بانک‌ها به بانک‌مرکزی و رعایت انضباط در عملکرد بانک‌ها توصیه می‌شود.

رییس کل بانک‌مرکزی: بانک‌مرکزی موافق خرید ۴/۱میلیارد دلار نیود

در ادامه، رییس کل بانک‌مرکزی سخن گفت. او در هیاهوی ایجادشده بر سر برداشت غیرقانونی از صندوق توسعه ملی توسط برخی گفت: ردبای برداشت از صندوق توسعه ملی در گزارش بانک‌مرکزی وجود ندارد و در عین حال خواستار همراهی با بانک‌مرکزی برای ادامه اجرای سیاست‌های کنترل تورم شد. ولی‌الله سیف در بخشی از صحبت‌های خود به برداشتی از گزارش بانک‌مرکزی مبنی بر ردبای برداشت ۴/۱میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی اشاره و اظهار کرد: در اسفندماه به دلیل تصمیم‌گیری برای خرید ۴/۱میلیارد دلار ارز از دولت توسط بانک‌مرکزی، رشدی در نقدینگی داشتیم؛ بانک‌مرکزی از دولت مانند همه موارد دیگر ارز خریده است، ۲۶درصد را به صندوق توسعه واریز کرده، دودرصد را برای عیدانه و ۴درصد برای وزارت نفت و مابقی را به خزانه واریز کرده است. به دلیل شرایط تحریم، این پول به حساب بانک‌مرکزی انتقال پیدا نمی‌کرد. شرکتی متعهد شد که این را انتقال دهد. وی ادامه داد: این اقدام دولت در فروش ۴/۱میلیارد دلار ارز به بانک‌مرکزی، در جهت اجرای پروژه‌های عمرانی و خروج از رکود بوده است که اثرات آن مشهود است، البته نقدینگی هم افزایش یافته و ما هم در ابتدا موافق این اقدام نبودیم اما با بحث‌های متعدد، بانک‌مرکزی به این نتیجه رسید که باید این کار انجام شود.

وی با اشاره به افزایش درآمد‌های نفتی از ابتدای دهه۸۰ تصریح کرد: در این مدت درآمد نفت ۲/۷برابر بیشتر از دهه۷۰ بود و بیشترین درآمد نفتی مربوط به سال ۹۰ است؛ افزایش نسبت واردات به تولید ناخالص داخلی در همین مدت نشان می‌دهد وابستگی تولید به واردات دو برابر شده است و از طرفی دیگر رشد ۵۰۰درصدی نسبت نقدینگی به تولید ناخالص داخلی در همین فاصله نشان می‌دهد که افزایش نقدینگی در مقیاسی کاملا نامتناسب با حجم واقعی فعالیت‌های اقتصادی افزایش یافته است.

نیلی ادامه داد: با توجه به این تحلیل‌ها حجم بالای نقدینگی در کشور وجود دارد که به راحتی می‌تواند جا به جا شده و منشأ بی‌ثباتی در اقتصاد باشد که قیمت مسکن و میزان سرمایه‌گذاری در بخش ساختمان و مسکن در همین مدت افزایش یافته و به این ترتیب می‌توان وقوع پدیده بیماری هلندی به شکل حاد را در دهه ۸۰ نتیجه گرفت.

ناتوانی صنایع در بازپرداخت تسهیلات

مشاور اقتصادی رییس جمهور با اشاره به اعمال تحریم‌های نفتی علیه ایران و وقوع رکود تورمی گفت: درآمدهای ارزی کشور در آن سال کاهش یافت و در پی آن با توجه به وابستگی بالای تولید به واردات و ارزش افزوده صنایع با کاهشی قابل توجه مواجه شد و به همین دلیل صنایع در بازپرداخت بدهی خود به بانک‌ها ناتوان شدند.

وی افزود: بخش مسکن در سال۹۲ وارد رکود شد و در شرایطی که منابع بسیاری را به خود جذب کرده بود با آغاز رکود در بازپرداخت تسهیلات با مشکل مواجه شد و همین پدیده مطالبات معوق بانک‌ها را افزایش داد.

نیلی با بیان اینکه منابع بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات از محل بازگشت تسهیلات پرداختی، منابع بین بانکی و سپرده جدید بخش خصوصی تأمین می‌شود، گفت: با بروز مشکل در وصول مطالبات معوق تأمین منابع از محل بازگشت تسهیلات پرداختی با مشکل مواجه شد و فشار تأمین منابع بانک‌ها روی منابع بین‌بانکی و سپرده بخش خصوصی منتقل و به افزایش نرخ سود منجر شد.

مشاور اقتصادی رییس‌جمهور اظهار کرد: افزایش نرخ سود در مقیاس نامتناسب با نرخ تورم احتمال بازگشت تسهیلات دریافتی را کاهش می‌دهد و این مکانیسم مخرب ایفای نقش ضدرکودی بانک‌ها را با مشکل مواجه می‌کند.

نیلی گفت: هرچند با توجه به معایبی که نرخ سود بالا برای افزایش هزینه تولید بنگاه‌ها و ایجاد زمینه رکود دارد، کاهش نرخ سود ضروری است اما کاهش دستوری نرخ سود بدون توجه به سازوکار تشریح‌شده مشکلی را حل نخواهد کرد بلکه به افزایش فساد مالی در پرداخت تسهیلات و افزایش احتمال خروج سرمایه با بانک‌ها و هجوم به بازارهای موازی مانند بازارهای غیرمتشکل پولی و بازار ارز منجر خواهد شد. وی به چند راهکار برای حل این مشکل اشاره کرد

یک دلیل خاص
وی همچنین در جمع خبرنگاران در پاسخ به این پرسش که چرا تاکنون توافقات ژنو برای واریز در دور سوم دارایی‌های بلوکه شده عملیاتی نشده است، گفت: در حال هماهنگی برای واریز آن هستیم، اما به یک دلیل خاص و آن هم اینکه تبدیلات ارزی به نفع بانک‌مرکزی باشد یک هفته این موضوع با تأخیر انجام خواهد شد.

۴هزارمیلیارد تومان سپرده‌ها نزد ۶ موسسه غیرمجاز

قائم‌مقام بانک‌مرکزی سخنران دیگر این همایش بود. او هم مانند رییس‌اش سیاست‌های بانک‌مرکزی را انبساطی دانست و گفت: با وجودی که آمار دقیقی از موسسات پولی و اعتباری غیرمجاز وجود ندارد و حتی تعداد صندوق‌های قرض‌الحسنه نیز به طور دقیقی مشخص نیست، اما شش‌موسسه مالی غیرمجاز حدود ۹۴هزارمیلیارد تومان از سپرده‌های مردم را در اختیار دارند.

عبور نقدینگی از ۶۷۰هزارمیلیارد تومان

قائم‌مقام بانک‌مرکزی درباره میزان رشد نقدینگی کشور نیز گفت: حجم نقدینگی در پایان آبان ماه سال‌جاری از ۶۷۰هزارمیلیارد تومان عبور کرده که این میزان نسبت به رقم مشابه سال قبل ۲۶/۳درصد افزایش دارد. اکبر کمیجانی تصریح کرد: نسبت عمق مالی در ایران در مقایسه با سایر اقتصادهای در حال توسعه در سطح مناسب و حتی بهتری قرار دارد، بنابراین وضعیت نسبت نقدینگی به تولید ناخالص ملی در کشور از شرایط خوبی برخوردار است.

پرداخت ۲۰۶هزارمیلیارد تومان تسهیلات

او افزود: شبکه بانکی در هشت ماهه اخیر

Respecting you is our business.

تجربه لحظات گرم و صمیمی

در شعبه نیاوران

نیاوران: خیابان دکتر باهنر (نیاوران)

قبل از دوراهی دزاشیب
تلفن : ۰۲۲۷۲۴۴۰-۰۲۲۷۲۴۳۰

www.leon1960.com

گذر

اطلاعیه سازمان هواپیمایی کشوری:

هواپیمایی «اوکراین اینترنشنال» اوکراینی است

● مهر: سازمان هواپیمایی کشوری، درباره انتشار خبری مبنی‌بر فعالیت یک شرکت هواپیمایی اوکراینی با مالکیت صهیونیستی، اطلاعیه‌ای به شرح ذیل صادر کرد: شرکت هواپیمایی اوکراین‌اینترنشنال به‌طور رسمی توسط سازمان هواپیمایی کشوری اوکراین برای برقراری پرواز و جابه‌جایی مسافر بین دو کشور معرفی شده است و بررسی مدارک آن شرکت از جمله پروانه بهره‌برداری، بیمه‌نامه‌ها و... نشان‌دهنده اوکراینی‌بودن آن شرکت است. همچنین براساس استعلام‌های به‌عمل‌آمده توسط سازمان هواپیمایی کشوری از مراجع ذی‌ربط سیاسی و امنیتی، نشان‌های مبنی‌بر وابستگی این شرکت به عامل صهیونیستی، تاکنون به سازمان منعکس نشده و بر همین اساس مجوز موقت برای این شرکت صادر شده است.

نوبخت، رییس سازمان مدیریت شد

● مهر: رییس‌جمهور در حکمی، محمداقبر نوبخت را به‌عنوان معاون رییس‌جمهور و رییس سازمان مدیریت‌وبرنامه‌ریزی کشور منصوب کرد.

بلومبرگ:

درگیری‌ها در لیبی موجب افزایش قیمت نفت شد

● ایرنا: پایگاه خبری بلومبرگ اعلام کرد: با این گمانه‌زنی که افزایش درگیری‌ها در لیبی به کاهش مازاد عرضه کمک می‌کند، قیمت نفت روز دوشنبه در بازارهای جهانی افزایش یافت. قیمت نفت برنت از آغاز معاملات امروز تاکنون ۱/۶درصد افزایش پیدا کرده است. آتش در سه‌مخزن از پنج‌مخزن نفتی بندر اس‌سایدر، بزرگ‌ترین بندر نفتی لیبی، خاموش شده است. قیمت نفت برنت دریای شمال برای تحویل در ماه فوریه (بهمن) روز دوشنبه در ساعت ۱۵:۲۸ به وقت سنگاپور، در بازار آیس‌فیوچرز اروپا، واقع در لندن ۶۵سنت افزایش یافت و به ۴۰/۴۰۶ دلار در هر بشکه رسید. قیمت نفت وست‌گزاس اینترمدیت برای تحویل در ماه فوریه نیز در معاملات الکترونیکی بازار تجاری نیویورک ۱/۹ درصد بالا رفت و به ۲۴/۵۵دلار رسید.